

MIGRACJE ZAROBKOWE POLAKÓW IX

listopad 2018 r.

Spis treści

WPROWADZENIE	4
RAPORT W LICZBACH	6
PREFERENCJE MIGRACYJNE POLAKÓW	8
POLACY ROZWAŻAJĄCY EMIGRACJĘ ZAROBKOWĄ	10
DŁUGOŚĆ EMIGRACJI	13
PREFEROWANE KRAJE EMIGRACJI	14
POWODY EMIGRACJI	16
BARIERY EMIGRACJI	17
SKŁONNOŚĆ DO MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH	18
POTENCJALNA SKALA MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH	20
WARUNKI DO RELOKACJI KRAJOWEJ	21
BARIERY MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH	22
OKIEM EKSPERTA	23
DOBRZE ZARABIAMY I NIE CHCEMY WYJEŻDŻAĆ ZA PRACĄ	24
MIGRACJA KRAJOWA W CENTRUM UWAGI PRACODAWCÓW	25
METODOLOGIA BADANIA	26
DODATKOWE INFORMACJE	28

An aerial photograph of a large commercial airplane on a runway, viewed from a high angle. The image is overlaid with a semi-transparent blue filter. A white arrow points from the top towards the fuselage of the aircraft. A white dashed line runs along the edge of the runway. The word "Wprowadzenie" is written in white text on the left side of the image.

Wprowadzenie

MIGRACJE ZAROBKOWE POLAKÓW IX

Wprowadzenie

Szanowni Państwo,

z ogromną przyjemnością oddaję w Państwa ręce najnowszą, dziewiątą już edycję raportu „Migracje zarobkowe Polaków”. Od 2014 roku, nieprzerwanie, na łamach tego opracowania analizujemy zarówno skalę potencjalnej emigracji z Polski, jak i czynniki, które ją stymulują bądź hamują. Mając na uwadze obecną sytuację rynkową, w tej edycji raportu więcej uwagi poświęcamy temu drugiemu aspektowi. Odpowiadamy także na pytanie, czy w nadchodzących miesiącach będziemy obserwować wzmożone migracje krajowe. Jak zawsze nie zabraknie też wątków związanych z geopolityką, która i tym razem wpływa na preferencje migracyjne naszych rodaków.

Za kluczową informację z naszego raportu należy uznać rekordowo niski poziom zainteresowania Polaków wyjazdami do pracy za granicą. Z naszych najnowszych badań wynika, że obecnie tylko 8,6% ankietowanych rozważa emigrację zarobkową. Jest to najniższe wskazanie od 4 lat naszych badań, a także pierwsza sytuacja, gdy ten odsetek osiągnął wartość jednocyfrową. Co więcej, ponad 9 na 10 Polaków odrzuca możliwość emigracji. Niebagatelny wpływ na tę sytuację mają warunki panujące na polskim rynku pracy. Już 38% Polaków deklaruje, że barierą migracyjną jest dla nich atrakcyjna praca w kraju. Jednocześnie jednym z najmniej istotnych powodów wyjazdów pozostaje brak pracy w Polsce, na który wskazuje już tylko 14% respondentów. To wynik o 10 pp. niższy niż przed rokiem.

Paradoksalnie rekordowo niska stopa bezrobocia i silny popyt na pracowników na rodzimym rynku pracy przekładają się również na niewielką skłonność do migracji wewnętrznych. Zaledwie 5,2% badanych rozważa przeprowadzkę w granicach Polski, by znaleźć zatrudnienie. Najsilniejszą barierą przed podjęciem takiej decyzji wcale nie są koszty finansowe, trudności organizacyjne czy przywiązanie do bliskich, ale fakt posiadania atrakcyjnej pracy w obecnym miejscu zamieszkania. I z jednej strony to dobra informacja, bo pokazuje, że poziom upowszechnienia zatrudnienia w Polsce przekłada się na zadowolenie z pracy, z drugiej jednak to gorsza wiadomość dla naszej gospodarki.

W wielu częściach kraju bardzo odczuwalne są niedobory kadrowe. Bez napływu dodatkowych rąk do pracy, także z innych części kraju, pracodawcy mają trudności w podejmowaniu nowych zleceń czy rozpoczynaniu procesów inwestycyjnych.

W obecnej edycji raportu mamy też kilka zaskoczeń. Za największe należy uznać wyraźne przetasowania w preferencjach kierunków emigracji zarobkowej. O ile pierwsze miejsce nie może dziwić, bo stabilnie zajmują je Niemcy, to druga i trzecia pozycja dla krajów skandynawskich to spore niespodzianki. Na drugim miejscu znalazła się Norwegia, która w naszych badaniach potrafiła już znajdować się „na podium”, ale trzecie miejsce dla Szwecji należy uznać za duże zaskoczenie. Przyczyn atrakcyjności kierunków skandynawskich możemy poszukiwać jednak na Wyspach Brytyjskich. Zjednoczone Królestwo na przestrzeni roku straciło 16 pp. i aktualnie osiągnęło wynik na poziomie zaledwie 3%. Wpływ na taki rezultat z pewnością miał nadchodzący wielkimi krokami Brexit. Narastająca niepewność wokół możliwości zarobkowania na Wyspach przełożyła się na poszukiwania innych kierunków na kontynencie europejskim, takich jak Niemcy, kraje skandynawskie, czy Holandia.

Więcej informacji i ciekawostek znajdziecie Państwo w szczegółowych wynikach raportu.

Życzę przyjemnej lektury!

Maciej Witucki

Prezes Zarządu Work Service S.A.

Raport w liczbach

Emigracja z Polski

Polaków aktywnych zawodowo lub będących potencjalnymi uczestnikami polskiego rynku pracy rozważa emigrację zarobkową w ciągu najbliższych 12 miesięcy – to 1,6 mln osób

o tyle spadł odsetek osób rozważających emigrację zarobkową w ciągu ostatniego roku, osiągając najniższe wskazanie w historii badań

potencjalnych emigrantów chce wyjechać z Polski na stałe

Polaków jako powód wyjazdu wskazuje lepsze warunki socjalne

taki odsetek Polaków odrzuca możliwość emigracji zarobkowej

badanych jako barierę przed emigracją wskazało złe traktowanie Polaków za granicą

Migracje wewnętrzne

aktywnych lub potencjalnych uczestników rynku pracy rozważa migrację za pracą do innej części Polski

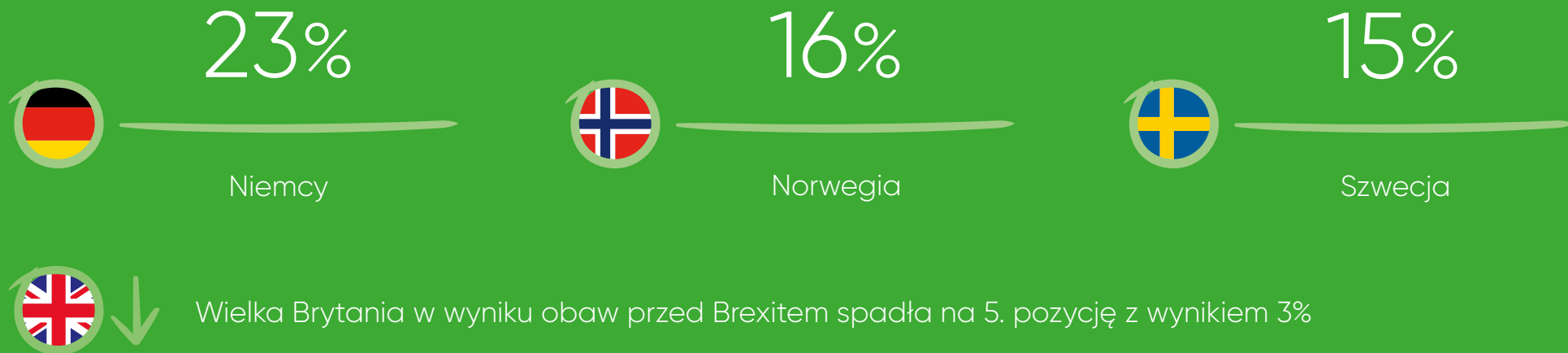
respondentów uznało wynagrodzenie przekraczające 4000 zł netto jako zachęcające do podjęcia decyzji o relokacji

badanych wskazało atrakcyjną pracę w miejscu zamieszkania, jako barierę przed migracją w ramach kraju

Raport w liczbach

Preferowane kierunki emigracji

Profil potencjalnego emigranta

Preferencje migracyjne Polaków

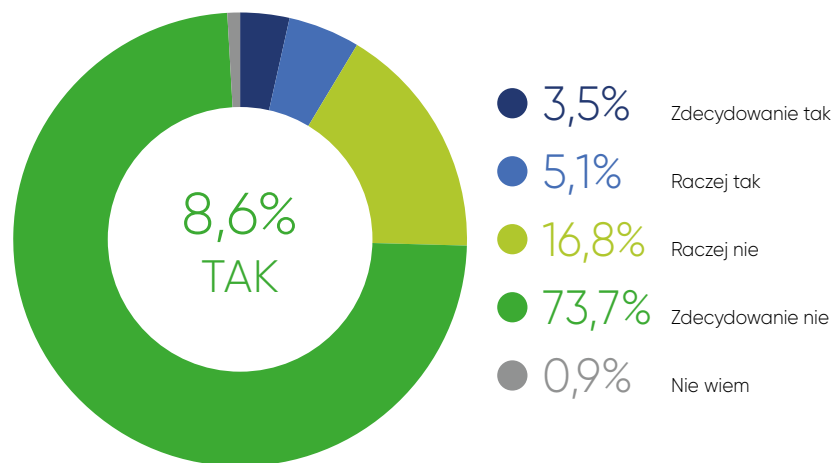

Preferencje migracyjne Polaków

Polacy rozważający emigrację zarobkową

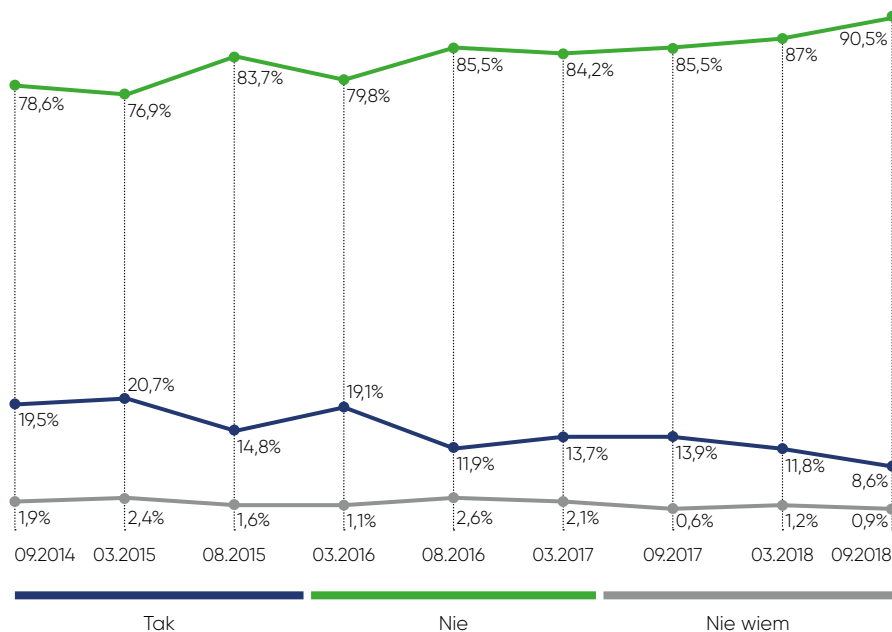
Wyniki naszego najnowszego badania pokazują, że aktualnie emigrację zarobkową rozważa 8,6% aktywnych lub potencjalnych uczestników rynku pracy w Polsce. To najniższe wskazanie w 4-letniej historii prowadzonego raportu. W porównaniu z poprzednią edycją (marzec 2018 r.) odsetek osób deklarujących chęć wyjazdu z kraju spadł o 3,2 pp. Obecne rezultaty pokazują, że nie tylko efekty sezonowe wpłynęły na ograniczenia planów emigracyjnych. Przed okresem wakacyjnym tradycyjnie wzrastał odsetek osób planujących wyjazdy zagraniczne do pracy, a jesienią następowała korekta w tym względzie. Jednak tym razem zestawiając wyniki rok do roku możemy zaobserwować spadek o 5,2 pp. co wskazuje, że widoczny trend wydaje się mieć charakter trwały i stabilny.

Czy rozważa Pan/Pani emigrację zarobkową w ciągu najbliższych 12 miesięcy?

Poprawiająca się sytuacja na rynku pracy wpływa nie tylko na spadek zainteresowania emigracją zarobkową, ale również przekłada się na systematyczny wzrost puli osób, które odrzucają plany wyjazdu. Obecnie ponad 90% badanych nie rozważa podjęcia pracy za granicą, co stanowi najwyższe wskazanie w historii badania i wynik o 5 pp. wyższy niż przed rokiem. Rekordowy popyt na pracowników i malejące poziomy bezrobocia upowszechniają się na coraz większych obszarach kraju, co przekłada się na rosnącą skłonność do realizowania karier zawodowych w Polsce. Warto jednak pamiętać, że elementem, który niezmiennie wpływa na utrzymywanie się pewnej puli osób myślących o emigracji są różnice płacowe. Jest to czynnik, który nie zniknie w krótkoterminowej perspektywie i dla wielu osób będzie nadal stanowił zachętę do wyjazdów.

Czy rozważa Pan/Pani emigrację za pracą w okresie najbliższych 12 miesięcy?

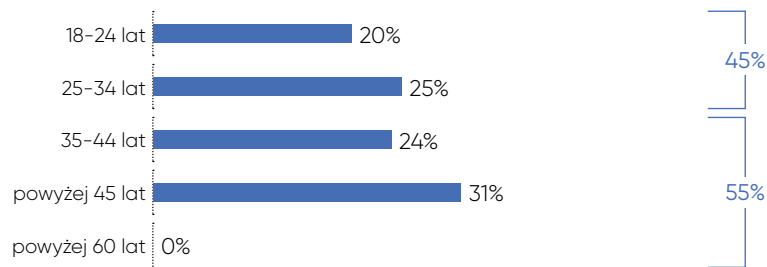

Preferencje migracyjne Polaków

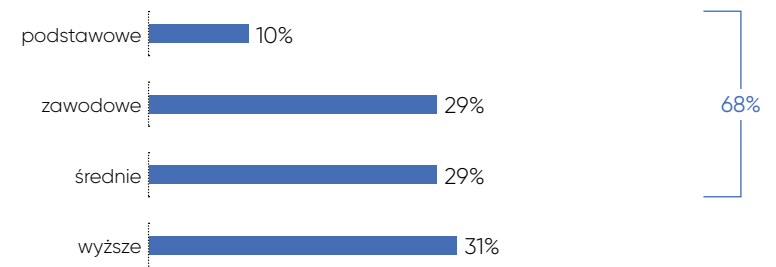
Polacy rozważający emigrację zarobkową

Analizując profil potencjalnego emigranta, możemy zaobserwować ciekawą zmianę względem poprzedniej edycji raportu – już nie grupa najmłodszych Polaków najczęściej myśli o emigracji zarobkowej. Aktualnie to osoby w wieku między 35 a 60 rokiem życia najchętniej rozważają wyjazd do pracy zagraniczej. Ta grupa wiekowa stanowi obecnie ponad połowę wszystkich potencjalnych emigrantów. Najistotniejsze zmniejszenie zainteresowania wyjazdami nastąpiło wśród osób w wieku poniżej 24 lat, w tym przedziale wiekowym odnotowano spadek o 15 pp. względem danych z marca 2018 r.

Wiek

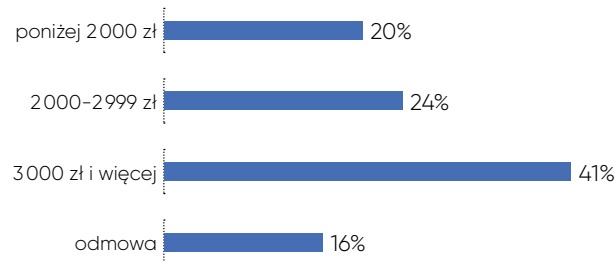

Wykształcenie

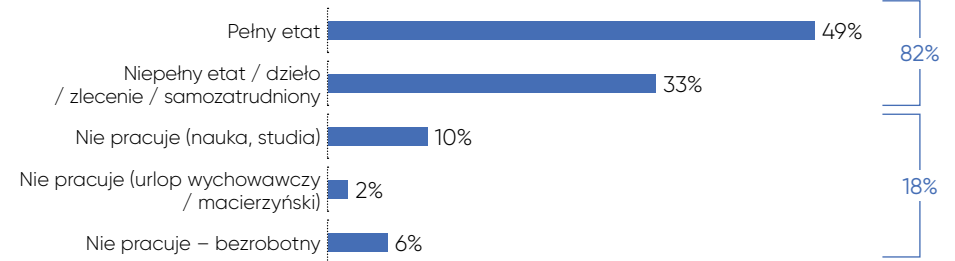

Kolejna zmiana w profilu potencjalnego emigranta dotyczy poziomu wykształcenia. W ostatnich edycjach przeważały osoby niemające wyższego wykształcenia. Obecnie największy odsetek respondentów deklarujących chęć wyjazdu za granicę to osoby z wykształceniem wyższym (31%). Co ciekawe, na tle całej badanej populacji (Polacy w wieku 18+ poza osobami na stałe wyłączonymi z rynku pracy) osoby rozważające emigrację zarobkową mają częściej wykształcenie zawodowe (29% wskazań vs. 19% udział w populacji).

Miesięczne dochody netto badanego

Forma zatrudnienia

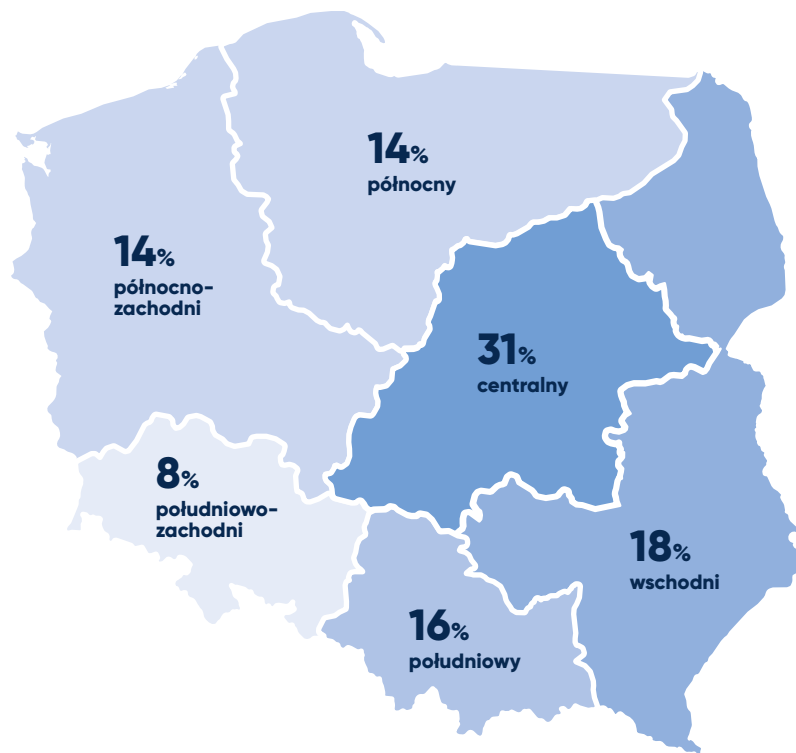

Teza mówiąca o wyraźnym wpływie sytuacji na rynku pracy na ograniczanie planów wyjazdów zagranicznych jest widoczna również w strukturze zatrudnienia wśród potencjalnych emigrantów. Nawet 82% z nich to osoby posiadające zatrudnienie, zróżnicowane tylko formami współpracy. Co ciekawe, wśród osób rozważających emigrację i niepracujących ponad połowę stanowią młodzi ludzie, którzy pobierają jeszcze naukę. Wyraźną zmianę widać również po stronie dotychczasowych zarobków osób planujących emigrację. Największą pulę w tym zakresie stanowią osoby mające uposażenia przekraczające 3000 zł netto. Jeszcze w poprzedniej edycji ich udział wynosił 29%, a w obecnej jest to już 41%. Jednocześnie wyraźnie zmniejszył się odsetek osób planujących emigrację i zarabiających poniżej 2000 zł na rękę. Obecnie stanowią oni 1/5 tej grupy, podczas gdy pół roku wcześniej była to 1/3.

Preferencje migracyjne Polaków

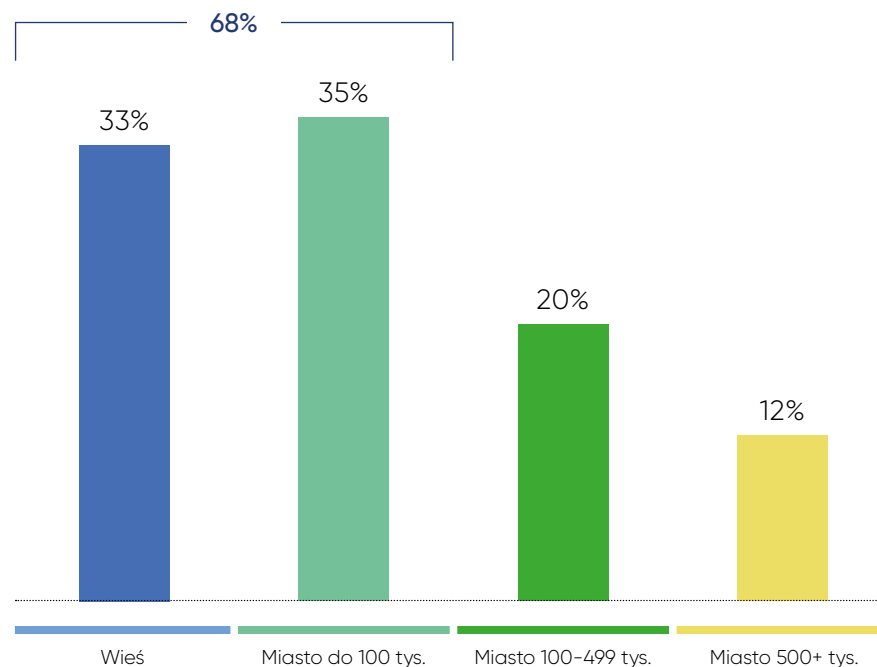
Polacy rozważający emigrację zarobkową

Odsetek osób rozważających emigrację w poszczególnych regionach Polski

Na mapie Polski wyraźnie wyróżniają się dwa regiony – centralny pod względem zdecydowanie największego udziału osób zainteresowanych emigracją (31%) i południowo-zachodni, w którym jedynie 8% badanych rozważa zagraniczny wyjazd za pracę. Oba te wyniki są zbliżone do rezultatów z poprzedniej edycji. Zmiany zaszły na północy kraju – obecnie w obu regionach północnych wyrównał się odsetek (14%) osób planujących emigrację. Jeszcze pół roku temu w części północnej, na którą składają się województwa: Warmińsko-Mazurskie, Kujawsko-Pomorskie i Pomorskie, o emigracji myślało 18% respondentów. A w północno-zachodniej, do której zaliczane są województwa: Wielkopolskie, Lubuskie i Zachodnio-Pomorskie, podobnych deklaracji odnotowano 12%.

Wielkość miejscowości zamieszkania

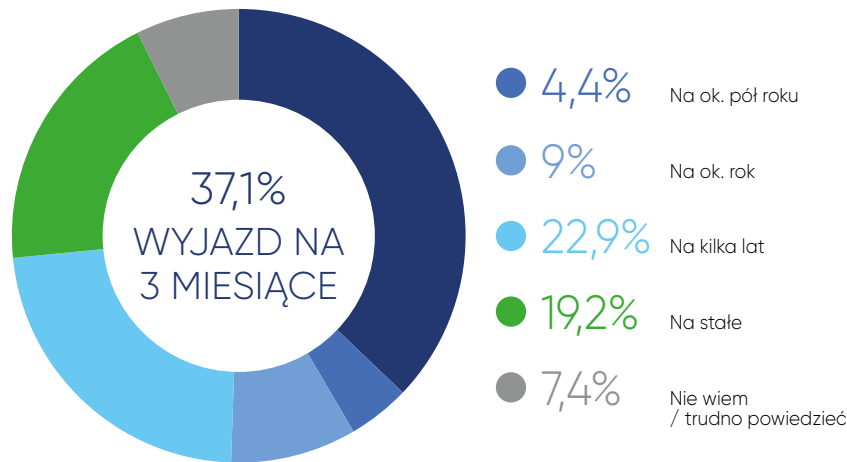

Podobnie jak w poprzedniej edycji badania, najbardziej skłonni do wyjazdu są Polacy żyjący na wsi oraz w miastach do 100 tysięcy mieszkańców. Łącznie stanowią oni 68% Polaków, którzy planują emigrację. Warto zwrócić uwagę na wyniki w miastach. W tych, które notują między 100 a 499 tysięcy mieszkańców o 11 pp. wzrósł odsetek osób rozważających wyjazd zagraniczny. Z kolei, w porównaniu do poprzedniej edycji, w największych aglomeracjach odnotowano spadek o 10 pp.

Preferencje migracyjne Polaków

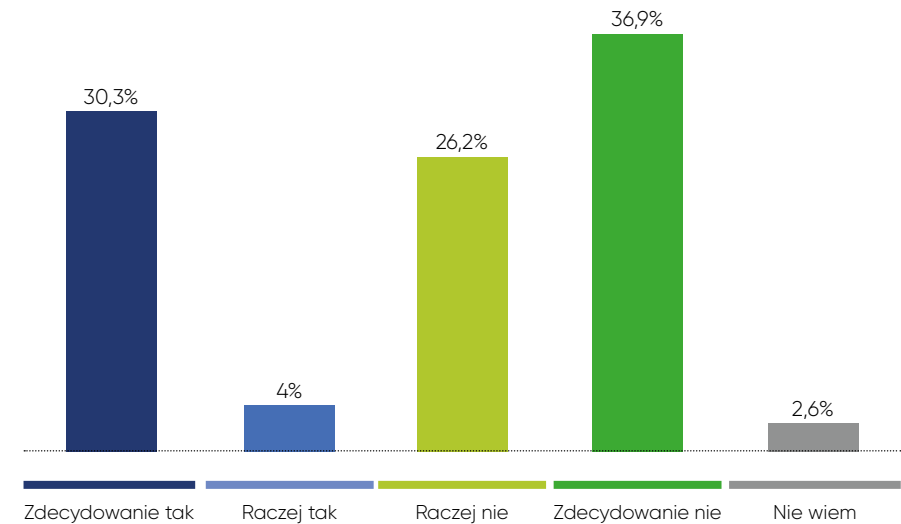
Długość emigracji

Na jak długo zdecydował(a)by się Pan/Pani wyjechać?

Niemal 1/3 Polaków planujących emigrację chciałoby wyjechać na stałe. Co istotne, jest to o 4,5 pp. mniej niż pół roku wcześniej. Oznacza to, że poza malejącą pulą osób myślących o wyjazdach za granicę, rośnie również udział tych, którzy planują takie działanie krótkoterminowo. W najnowszej edycji 37,1% respondentów wskazuje, że jeśli wyjadą to na około 3 miesiące. Z perspektywy polskiej gospodarki to bardzo istotna zmiana, bowiem wobec narastających trudności rekrutacyjnych stały odpływ pracowników byłby bardzo dotkliwy dla naszego rynku pracy, zaś czasowa emigracja wpływa na niego w ograniczony sposób.

Czy decydując się na wyjazd zagraniczny planuje Pan/Pani zabrać ze sobą rodzinę?

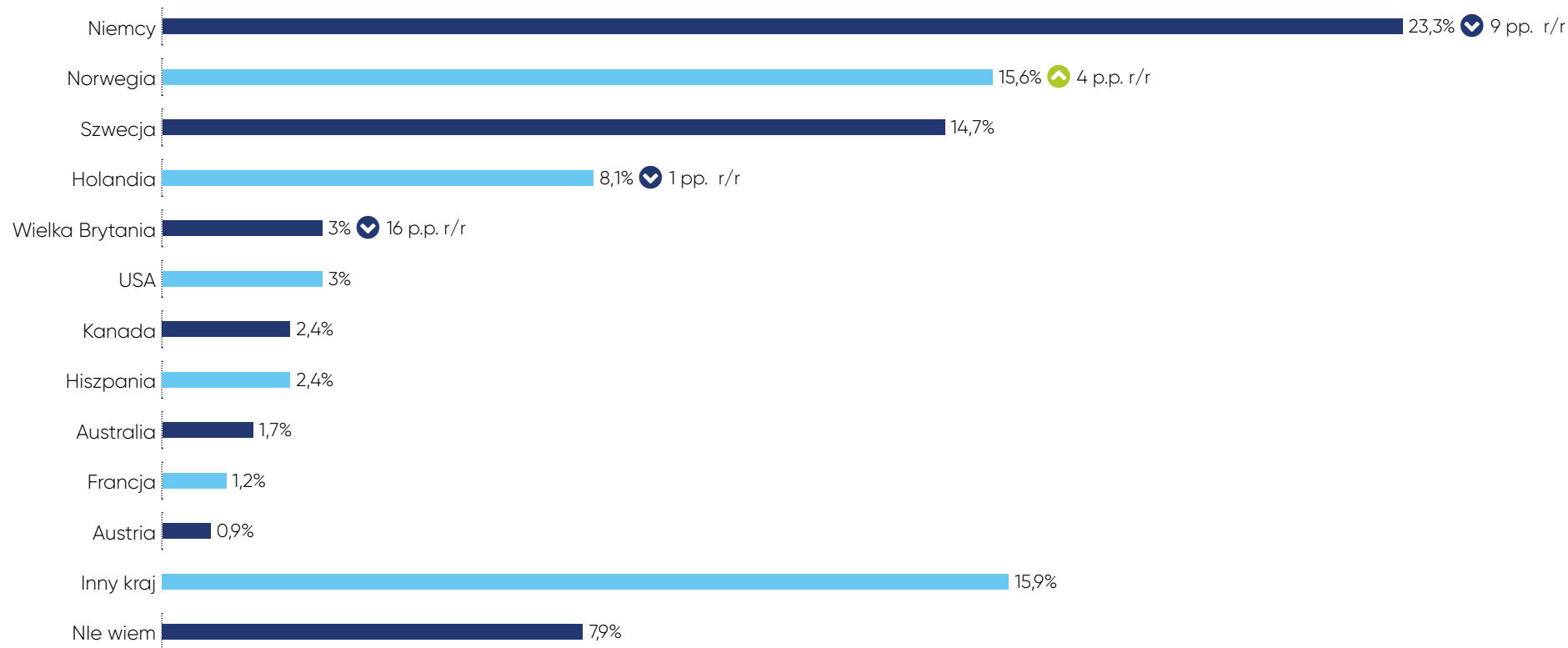

Co trzeci (34,3%) potencjalny emigrant planuje zabrać ze sobą najbliższych. W stosunku do poprzedniej edycji oznacza to nieznaczny spadek (o 3 pp.). Jednak ciekawsza zmiana zaszła pod kątem determinacji decyzji w tym zakresie. Osób wyraźnie zdecydowanych na wyjazd z rodziną obecnie odnotowano 30,3%, podczas gdy pół roku temu stanowili oni 18,8%.

Preferencje migracyjne Polaków

Preferowane kraje migracji

Do jakiego kraju rozważa Pan/Pani emigrację za pracą?

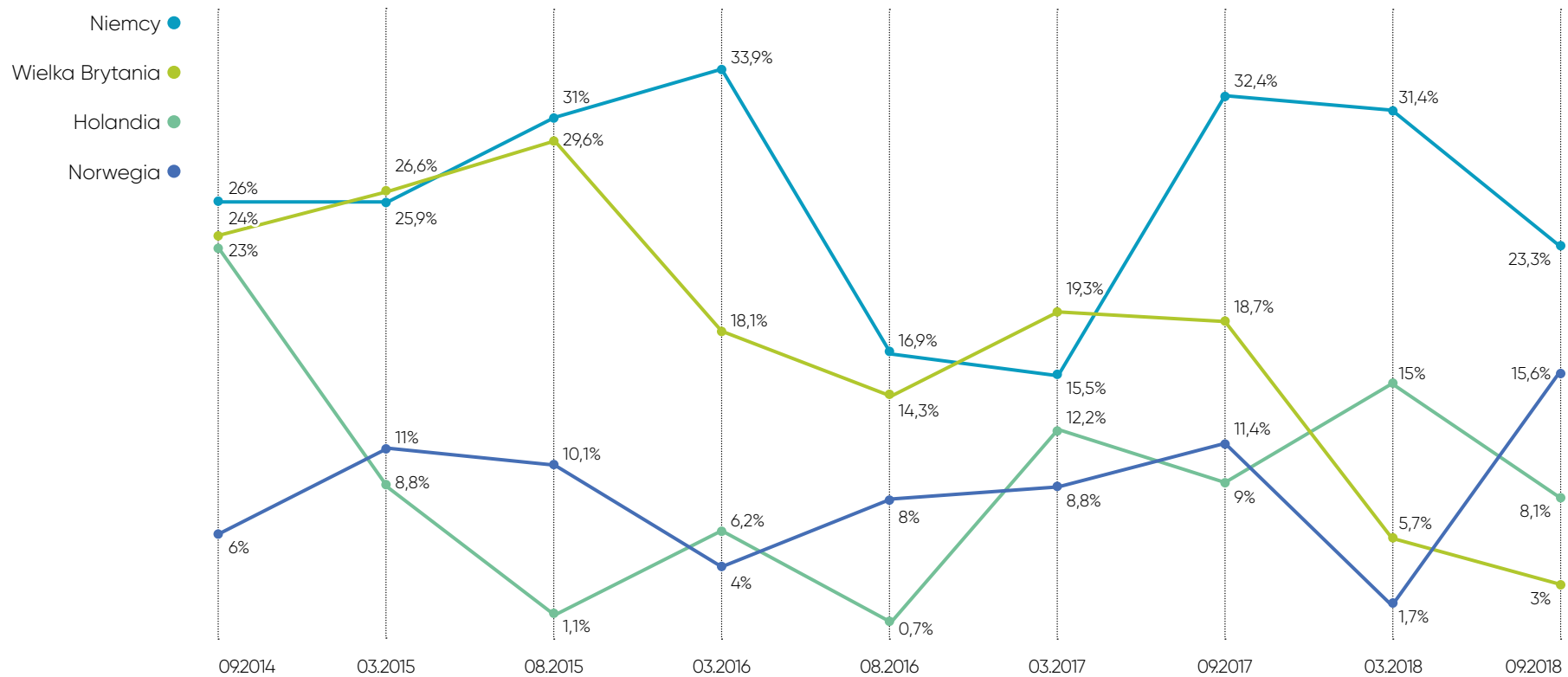

W opinii Polaków rozważających emigrację zarobkową, najpopularniejszym kierunkiem wyjazdów pozostają Niemcy, z wynikiem 23,3% wskazań. Jest to rezultat o 9 p.p. niższy w stosunku do wyników sprzed roku. Co ciekawe, nowym numerem dwa stał się kierunek norweski (15,6%), który nieznacznie wyprzedził Szwecję (14,7%). Wynik znajdujący się na ostatnim stopniu na podium należy uznać za największe zaskoczenie tej edycji raportu. Nigdy do tej pory Szwecja nie uzyskała wskazania przekraczającego 5%. Przyczyn atrakcyjności kierunków skandynawskich należy szukać na Wyspach Brytyjskich. Wielka Brytania, która w ostatnich latach znajdowała się na pierwszych miejscach listy kierunków emigracji z Polski, na przestrzeni ostatniego roku straciła 16 pp. i aktualnie osiągnęła wynik na poziomie zaledwie 3%. Nadchodzący Brexit i doniesienia z ostatnich miesięcy, trafiające również do Polaków, mówiące o możliwości zaostrzenia polityki migracyjnej przez gabinet Premier May, a także o braku porozumienia na linii Londyn-Bruksela, powodują narastającą niepewność wokół przyszłych możliwości zarobkowania w Zjednoczonym Królestwie. To sprawia, że potencjalni emigranci poszukują bezpieczniejszych przystani na kontynencie europejskim – i właśnie do nich respondenci zaliczyli Niemcy, kraje skandynawskie i Holandię.

Preferencje migracyjne Polaków

Preferowane kraje migracji

Do jakiego kraju rozważa Pan/Pani emigrację za pracę?

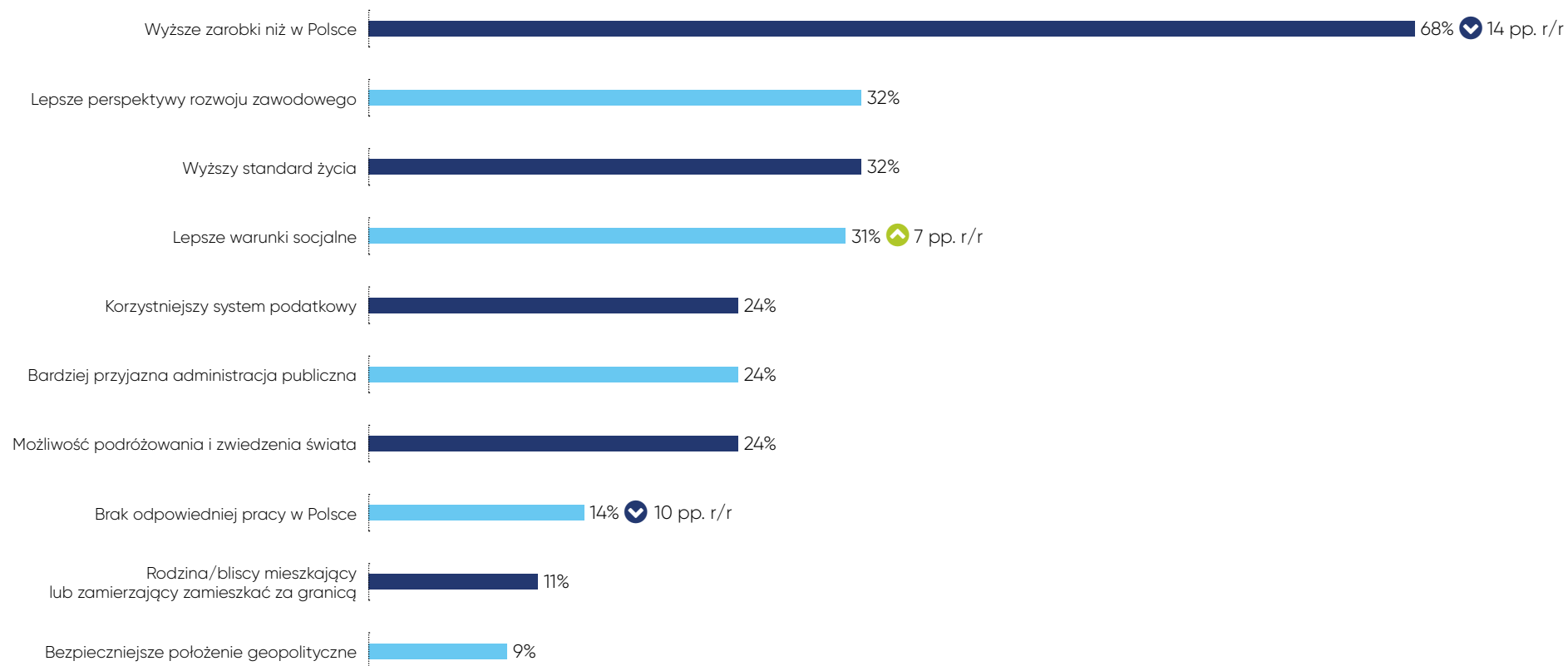
Analizując dane historyczne można zauważyć, że preferencje kierunków migracyjnych ulegają w ostatnich latach dużym zmianom. Nie powinna dziwić stabilna pozycja lidera – Niemiec, a więc bardzo chłonnego rynku, na którym szacuje się ponad 1,6 mln wolnych miejsc pracy. Jednak kolejne pozycje – Norwegia, która w stosunku do ubiegłego roku zyskała 4,2 pp. a przede wszystkim Szwecja, z wynikiem 14,7% – z całą pewnością już są zaskakujące. Oba te kraje skandynawskie kojarzone są z wysokimi zarobkami i dobrym zabezpieczeniem socjalnym. W dalszej części raportu można zauważyć, że szczególnie ten drugi czynnik w ostatnich edycjach wyraźnie zyskuje na znaczeniu. Najniższy wynik w historii badania dla Wielkiej Brytanii z pewnością należy łączyć z nadchodzącym Brexitem, a spadki po stronie Holandii z sezonową zmianą po zakończeniu okresu letniego. Przed nadejściem prac w rolnictwie i sadownictwie, w wiosennej edycji raportu zwykle wynik Holandii wzrasta, by doszło do korekty na jesieni. Tak też dzieje się w tym roku.

Preferencje migracyjne Polaków

Powody emigracji

Niemal 7 na 10 Polaków planujących emigrację zarobkową decyduje się na ten krok ze względu na wysokość zarobków. Jest to czynnik dominujący niezmiennie także w poprzednich edycjach naszego badania. Jednak nie powinno to dziwić skoro wynagrodzenia w krajach skandynawskich potrafią być 4-5 razy wyższe niż w Polsce, a w Niemczech stanowią 3-krotność stawek w naszym kraju. Na drugiej pozycji znalazły się ex aequo lepsze perspektywy rozwoju i wyższy standard życia, osiągając wyniki po 32%. Co ciekawe, na kolejnym miejscu znalazły się czynniki socjalne, wskazywane przez 31% Polaków – to najwyższy wynik w historii badań. Na kolejnych miejscach, z wynikiem 24%, znalazły się korzystniejszy system podatkowy, bardziej przyjazna administracja publiczna i możliwość podróżowania. Jednym z najmniej istotnych powodów wyjazdów pozostaje brak pracy w Polsce, na który wskazuje już jedynie 14% respondentów. To wynik o 10 pp. niższy niż przed rokiem.

Proszę wskazać powody, które przede wszystkim skłaniają Pana/Panią do emigracji?

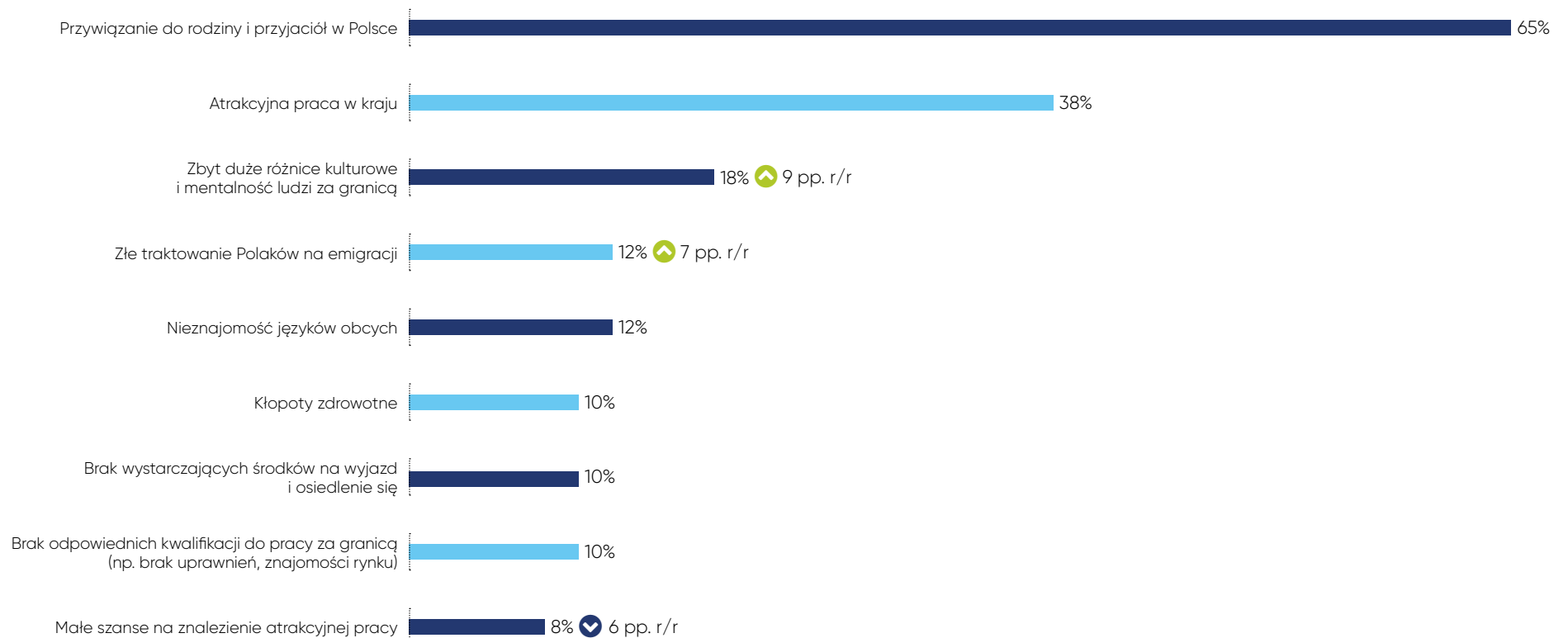

Preferencje migracyjne Polaków

Bariery emigracji

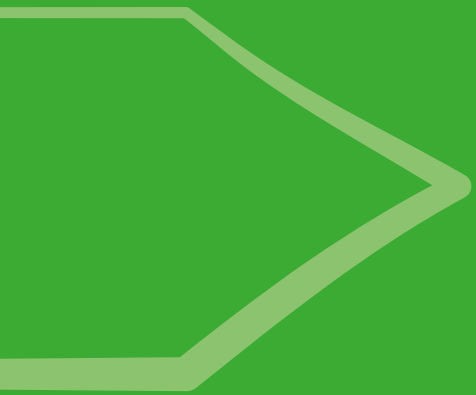
Podobnie jak we wszystkich wcześniejszych edycjach raportu, tak i obecnie przywiązanie do rodziny i przyjaciół w kraju stanowi najsilniejszą barierę emigracyjną. Ten czynnik wskazuje obecnie niemal 2/3 badanych. Na drugim miejscu wskazywana jest dobra praca w Polsce, którą deklaruje 38% respondentów. Jest to wskazanie porównywalne do wyników sprzed pół roku, co potwierdza tezę o wpływie poprawiającej się sytuacji na rynku pracy na ograniczenia planów wyjazdowych. Warto jednak zwrócić uwagę na kolejne miejsca. Na trzeciej pozycji Polacy wskazali zbyt duże różnice kulturowe (18%), aby wyjeżdżać za granicę. Jest to czynnik, który podwoił rezultat względem poprzedniej edycji badania. Co więcej, 1 na 8 respondentów przyznaje, że nie podejmuje decyzji o pracy poza krajem, bo uznaje, że Polacy są źle traktowani na emigracji. Ten element zyskał względem pomiaru wiosennego 7 pp.

Proszę wskazać powody, które przede wszystkim powstrzymują Pana/Panią przed wyjazdem za granicę do pracy

A person is sitting on a metal bench at a train station, looking out a window. A suitcase is on the ground next to them. The scene is overlaid with a green tint and white decorative lines.

Skłonność do migracji wewnętrznych

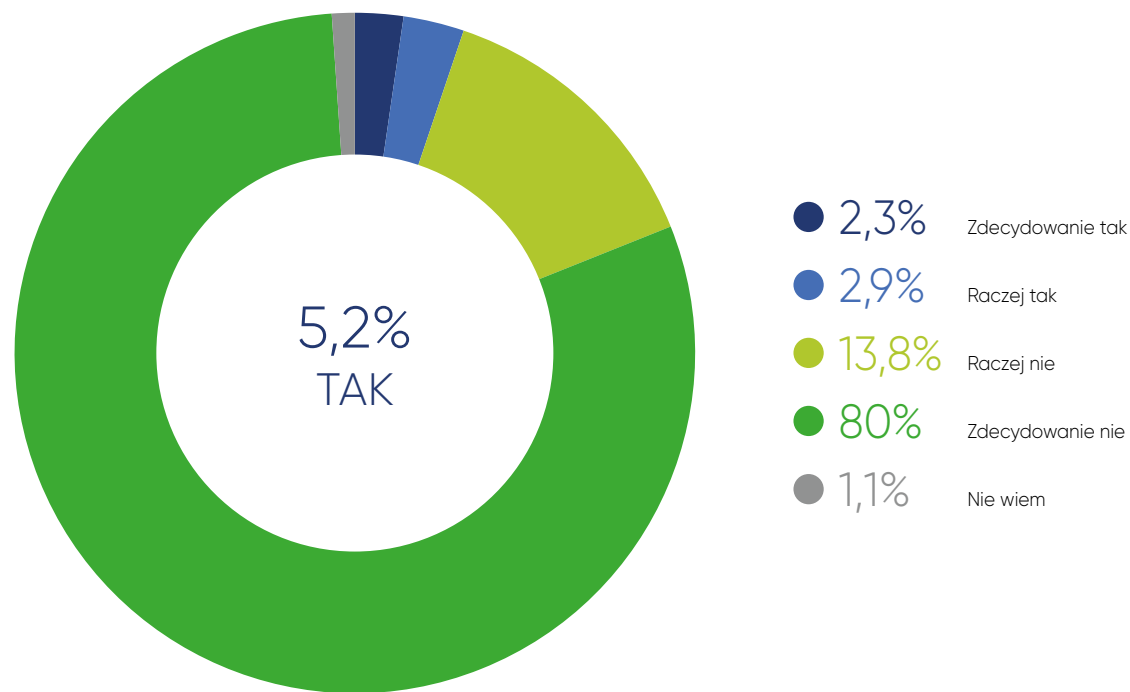
Potencjalna skala migracji wewnętrznych
Warunki do relokacji krajowej
Bariery migracji wewnętrznych

Skłonność do migracji wewnętrznych

Potencjalna skala migracji wewnętrznych

Czy rozważa Pan/Pani przeprowadzkę za pracę w inne miejsce w Polsce w okresie najbliższych 12 miesięcy?

Zaledwie 5,2% aktywnych i potencjalnych uczestników polskiego rynku pracy, rozważa migrację w inne miejsce w Polsce w okresie najbliższych 12 miesięcy. Niemal 94% badanych odrzuca taką perspektywę, na co składa się grupa 80% zdecydowanych przeciwników, jak i 13,8% osób raczej nierozważających relokacji w ramach kraju. Te rezultaty dość jasno pokazują specyfikę mobilności polskich pracowników, wśród których skłonność do migracji w ramach kraju jest wyraźnie niższa niż do emigracji zagranicznej.

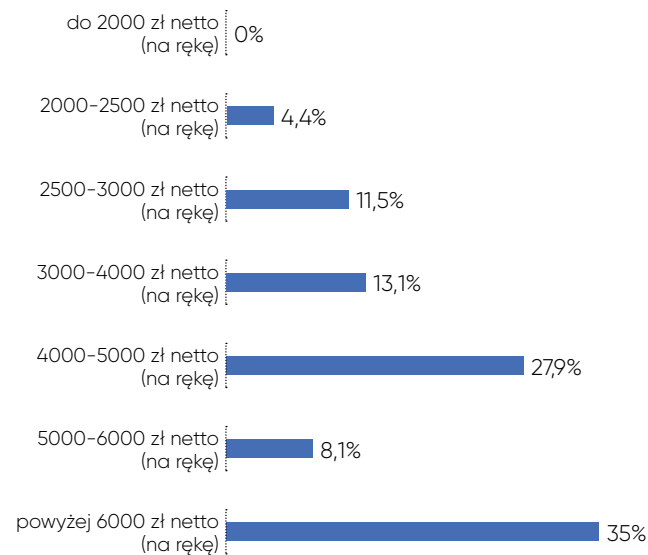
Co ciekawe, z badań wynika, że osoby deklarujące relokację w ramach kraju i emigrację zagraniczną to w większości przypadków inni ludzie, a akceptacja obu kierunków jest niemal dwukrotnie rzadsza wśród planujących zagraniczny wyjazd.

Skłonność do migracji wewnętrznych

Warunki do relokacji krajowej

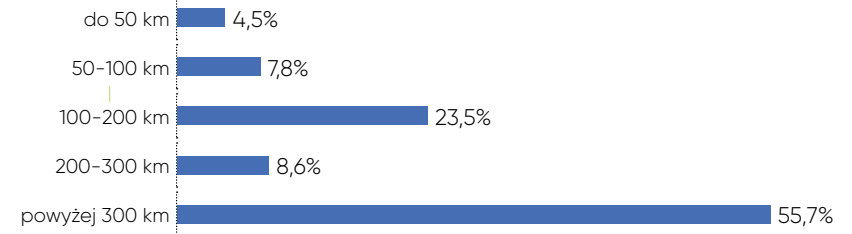
Zwzględu na niskie zainteresowanie migracjami wewnętrznymi warto przeanalizować, jakie warunki musiałyby być spełnione, by Polacy chcieli się na nią zdecydować. W pierwszej kolejności warto zwrócić uwagę na kwestie finansowe, bowiem 71% respondentów wskazało, że zachętą do relokacji w ramach kraju stanowiłyby dla nich zarobki przekraczające kwotę 4000 zł netto. Jest to o około 600 zł wyższy pułap niż aktualny poziom przeciętnej płacy w dużych i średnich przedsiębiorstwach. Co więcej, nikogo nie zachęciłyby do migracji płace na poziomie 2000 zł netto.

Jakie wynagrodzenie w nowym miejscu pracy stanowiłoby dla Pana/Pani zachętę do zmiany miejsca zamieszkania?

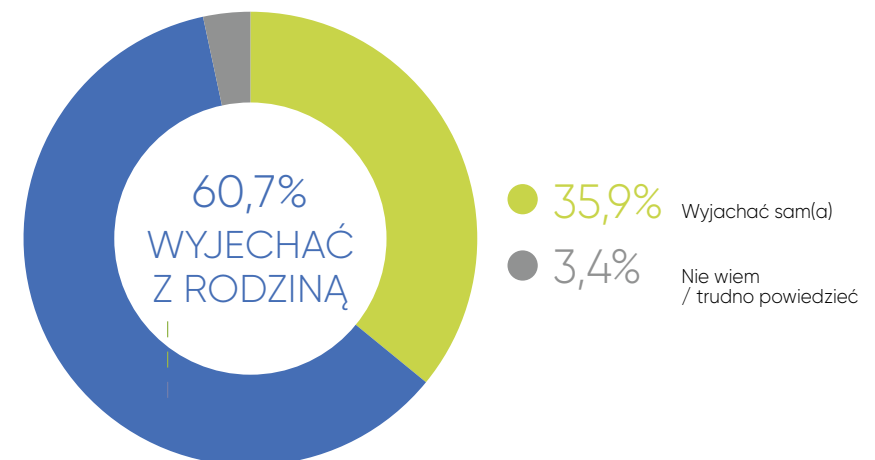

Warto również zwrócić uwagę, że decydując się na migrację wewnętrzną Polacy są skłonni przenieść się na dużą odległość od miejsca zamieszkania. Ponad 55% badanych wskazało, że byłoby w stanie się przenieść za pracę na odległość przekraczającą 300 km od miejsca zamieszkania. Tę informację należy łączyć z jeszcze jednym czynnikiem – w przypadku relokacji krajowej 6 na 10 Polaków chciałoby się przeprowadzić wraz z rodziną. Jest to niemal dwukrotnie wyższe wskazanie niż w przypadku emigracji zagranicznej.

Jak daleko od obecnego miejsca zamieszkania byłby/byłaby Pan/Pani skłonna się przeprowadzić za pracę?

Czy decydując się na przeprowadzkę w inne miejsce w Polsce zamierza Pan/Pani...?

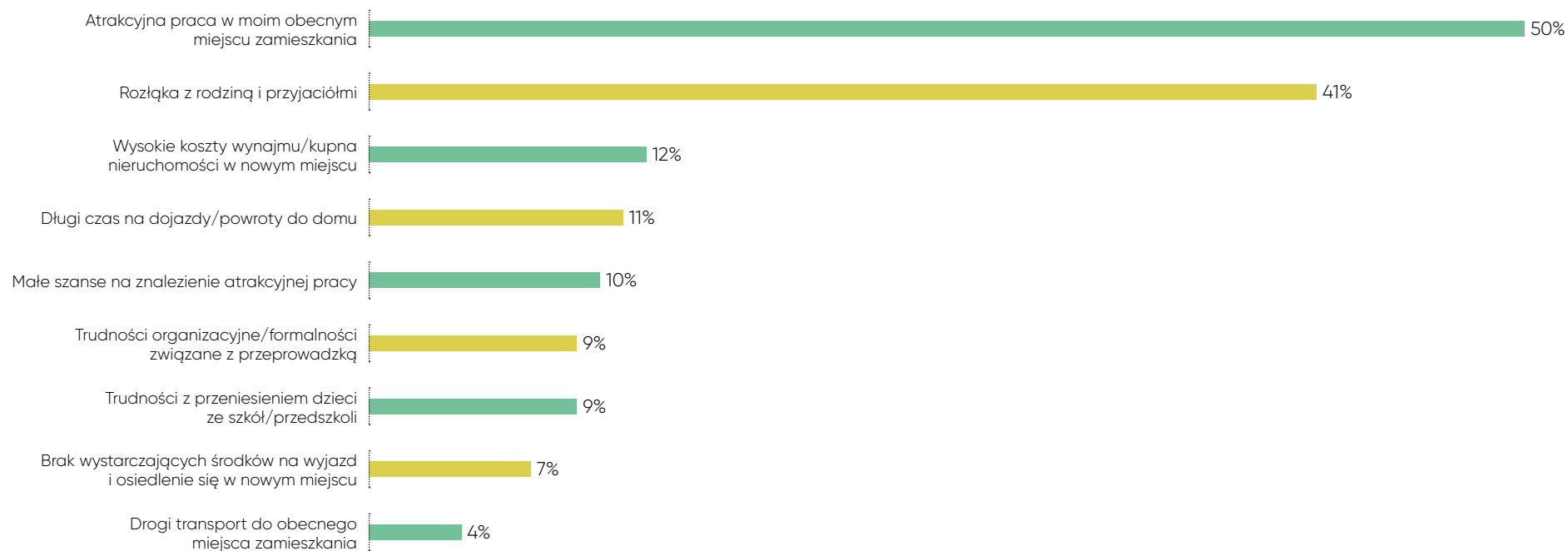

Skłonność do migracji wewnętrznych

Bariery migracji wewnętrznych

Co drugi badany nie bierze pod uwagę poszukiwania nowego zatrudnienia w innej części kraju, ponieważ ma już atrakcyjną pracę w obecnym miejscu zamieszkania. Oznacza to, że paradoksalnie poprawa sytuacji na rynku pracy przełożyła się również na niską mobilność wewnętrzną. Co ciekawe, w przypadku barier związanych z emigracją zarobkową kluczowe znaczenie odgrywa rozłąka z rodziną, a w przypadku relokacji w ramach kraju, ten czynnik znajduje się dopiero na drugiej pozycji (41%). Może to być związane m.in. z tym, że w przypadku planowanej migracji wewnętrznej większość badanych zakładało przeprowadzkę wraz z rodziną. Na kolejnych miejscach znajdują się bariery, którym wielokrotnie przypisywano decydujące znaczenie w kontekście niskiego poziomu migracji wewnętrznych. Na wysokie koszty najmu lub zakupu nieruchomości wskazuje 12% respondentów, a 9% badanych zwraca uwagę na trudności formalne z przeprowadzką czy przeniesieniem dzieci ze szkoły lub przedszkola.

Z jakich powodów nie rozważa Pan/Pani poszukiwania pracy w innym miejscu w kraju?

Analiza szczegółowych danych pokazuje, że wśród osób wskazujących atrakcyjną pracę, jako główną barierę do migracji wewnętrznych, przeważają absolwenci szkół wyższych (67%), a najmniej liczną grupę stanowią osoby po szkołach podstawowych. Co więcej, koszty najmu nieruchomości stanowią przeszkodę głównie dla najmłodszej grupy badanych – ponad 30% osób w wieku do 34 lat wskazało na ten aspekt. Z kolei na trudności z przeniesieniem dzieci ze szkół lub przedszkoli najczęściej wskazywali respondenci z przedziału wiekowego 35-44 lata.

Okiem eksperta

Okiem eksperta

Dobrze zarabiamy i nie chcemy wyjeżdżać za pracę

Wiktor Wojciechowski

Wiceprzewodniczący Rady Towarzystwa Ekonomistów Polskich

Wyniki najnowszego badania Work Service potwierdzają bardzo dobrą sytuację na krajowym rynku pracy. Łatwość w znalezieniu dobrze wynagradzanego i satysfakcjonującego zatrudnienia spowodowała, że odsetek Polaków rozważających wyjazd do pracy za granicę spadł o połowę i jest obecnie najniższy w historii badania (tj. od 2014 r.). Wśród tych, którzy wciąż jednak myślą o wyjeździe do pracy do innego kraju dominują osoby, które chcą wyjechać jedynie na kilka miesięcy. Wyniki badania wskazują, że o emigracji zarobkowej praktycznie w ogóle nie myślą osoby ze średnich i dużych miast. Ponad 2/3 osób rozważających wyjazd do pracy za granicę stanowią bowiem mieszkańcy wsi lub miast do 100 tys. mieszkańców. Taki rozkład zainteresowania migracjami zarobkowymi nie jest zaskoczeniem, ale dowodzi, że relatywne szanse na znalezienie satysfakcjonującej pracy w mniejszych miejscowościach są wciąż istotnie mniejsze niż w dużych aglomeracjach. Bardzo optymistycznym wnioskiem płynącym z najnowszych badań Work Service jest silny spadek zainteresowania wyjazdami zarobkowymi wśród osób do 24 roku życia. To pokazuje, że młodzi ludzie łatwo znajdują pracę zgodną ze swoimi oczekiwaniami finansowymi i rozwojowymi w miejscu swojego zamieszkania.

W porównaniu do poprzednich edycji badania nastąpiła znacząca zmiana głównych kierunków potencjalnej emigracji. Przede wszystkim wyjazdy do Wlk. Brytanii stały się passé. Jeszcze dwa lata temu, jesienią 2016 r. odsetek osób rozważających wyjazd do Wlk. Brytanii i do Niemiec był niemal identyczny. Obecnie zainteresowanie wyjazdem na Wyspy Brytyjskie spadło do zaledwie 3%. Jest to zrozumiałe biorąc pod uwagę podwyższoną niepewność odnośnie możliwości legalnej pracy w Wlk. Brytanii po zbliżającym się Brexicie.

Wyniki badania pokazują, że ze względu na możliwość znalezienia dobrze płatnej pracy w miejscu zamieszkania zdecydowana większość Polaków nie tylko nie rozważa wyjazdu do pracy za granicę, ale także nie planuje migracji do innych miejscowości. Jest nam po prostu dobrze tam gdzie dzisiaj mieszkamy i pracujemy. Jedynie nieco ponad 5% aktywnych zawodowo byłoby skłonnych zmienić miejsce zamieszkania w obrębie kraju w związku z podjęciem pracy. Ale dla większości z nich warunkiem koniecznym jest wynagrodzenie wynoszące co najmniej 4000 zł na rękę miesięcznie. To ważna informacja dla pracodawców, którzy mają problem ze znalezieniem pracowników. Jeśli nie zaproponują takich stawek płac, to niestety nie będą w stanie zapłacić wakatów w swoich przedsiębiorstwach.

Migracja krajowa w centrum uwagi Pracodawców

Arkadiusz Pączka

Zastępca Dyrektora Generalnego, Pracodawcy RP

To kolejny, bardzo ciekawy raport firmy Work Service, poruszający kwestie migracji zarobkowej Polaków. W mojej ocenie interesujący, bo w obliczu aktualnej sytuacji na rynku pracy w Polsce, otoczenia makroekonomicznego, potrzebne jest spojrzenie na kilka danych i ich interpretacji, w obszarze czy to czynników wpływających na skalę potencjalnej emigracji z Polski, czy migracji wewnętrznej. Wobec zaniechania przez Rząd prac nad Polityką Migracyjną, oczekiwaną w dużej mierze przez środowisko pracodawców, ten drugi obszar może nabierać szerszego znaczenia.

Z mojej perspektywy, członka Rady Rynku Pracy przy Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, to element dodatkowej wiedzy na potrzeby dyskusji z partnerami społecznymi – co do wymaganych kierunków zmian polityki rynku pracy w Polsce. Z punktu widzenia przedsiębiorców, którzy na dziś mają jedno wyzwanie – znaleźć pracownika – to kolejny pakiet odpowiedzi na pytania: czy w kolejnych miesiącach możemy się spodziewać wzmożonej migracji Polaków? Czy może widzimy takie elementy, które wpłyną na zwiększenie migracji wewnętrznej?

Dane z Raportu potwierdzają trend spadkowy osób zainteresowanych emigracją zarobkową. To dobra informacja zarówno z perspektywy gospodarki, pracodawców, jak i samych pracowników. W mojej ocenie ta tendencja będzie widoczna również w kolejnych badaniach. Obserwujemy coraz więcej czynników, które mają wpływ na decyzje o realizacji kariery zawodowej w naszym kraju. Zwłaszcza wśród osób młodych, wchodzących na rynek pracy. Aktualnie w mniejszym stopniu osoby młode myślą o wyjeździe, ale osoby w przedziale 35-60 lat chcą emigrować. Istotna zmiana zachodzi z punktu widzenia poziomu wykształcenia – dotychczas przeważały osoby z wykształceniem podstawowym – teraz największy udział mają osoby z wyższym wykształceniem. To z pewnością martwi, bo są to pracownicy z doświadczeniem i dalszym potencjałem. To oni w głównej mierze kierują się perspektywami rozwoju zawodowego, miejsc pracy z wysoką kulturą innowacji. Z perspektywy polskiej gospodarki, poza malejącą liczbą osób decydujących się na emigrację, istotny jest wzrost odsetka tych, którzy planują to krótkoterminowo. To też znamienny trend tzw. „czasowej emigracji” w porównaniu z poprzednimi odczytami.

Mając na względzie zmienność trendów w obszarze migracji zarobkowej i niski poziom migracji wewnętrznej w mojej ocenie zamykanie się na pracowników spoza UE może doprowadzić do dużego kryzysu na rynku pracy. Co więcej, przedstawiany Raport to doskonały materiał dla działów HR, ale nie tylko, bo dziś polityka kadrowa to kluczowy element wzrostu rozwoju firm. W dzisiejszych warunkach rynkowych kluczową rolę będzie odgrywać, stworzenie systemu zachęt do wzmożenia migracji wewnętrznej. Dotychczasowe narzędzia nie spełniają swojej roli, co pokazują dane z Raportu.

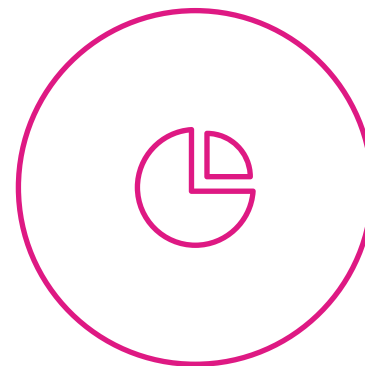
Metodologia badania

Badanie zrealizowano na próbie N=593 osób pracujących, bezrobotnych, uczących się oraz przebywających na urloпах macierzyńskich i wychowawczych. Próbę dobrano z ogólnopolskiej reprezentatywnej próby dorosłych Polaków N=1000 (zgodnej ze strukturą populacji pod względem płci, wieku, wykształcenia oraz klasy wielkości i województwa miejsca zamieszkania).

Wykluczono z niej osoby będące poza rynkiem pracy: emerytów, rencistów oraz osoby zajmujące się domem. Wyniki poddano procedurze ważenia na podstawie struktury zmiennych rekrutacyjnych wg danych GUS. Dokładność wyników zależy od liczebności analizowanej grupy i odsetka odpowiedzi.

Maksymalny błąd pomiaru dla całej próby N=593 to +/- 4,1%. Badanie zostało przeprowadzone za pomocą wspomaganých komputerowo wywiadów telefonicznych w ramach projektu CATIBUS.

Dane prezentowane w ramach raportu Migracje Zarobkowe Polaków zostały przygotowane i opracowane na zlecenie Work Service S.A. przez instytut badawczy Kantar Millward Brown S.A. Badanie zostało zrealizowane w okresie 19-23 września 2018 r.

Grupa Kapitałowa Work Service działa od 1999 roku i jest największym dostawcą kompleksowych usług HR w Europie Środkowo-Wschodniej. Prowadzi działalność na terenie całej Polski za pośrednictwem sieci oddziałów oraz za granicą w 12 krajach (Czechy, Słowacja, Węgry, Ukraina, Niemcy, Francja, Holandia, Belgia, Austria, Rumunia, Słowenia, Chorwacja). Specjalizuje się zarówno w usługach z zakresu doradztwa personalnego, jak i restrukturyzacji w obszarze HR, rekrutacji i outsourcingu pracowniczym. Już ponad 3000 firm wybrało Work Service na swojego partnera w biznesie. Każdego dnia 50 000 osób i 300 000 pracowników rocznie znajduje zatrudnienie za pośrednictwem spółek należących do Grupy Kapitałowej Work Service. Work Service jest spółką notowaną na giełdach w Warszawie i Londynie. Więcej informacji na: www.workservice.com

REDAKCJA:

Joanna Fitek-Chybińska Work Service S.A.

KONTAKT DLA MEDIÓW:

Hanna Mkhitarian

M: +48 512 817 166

E: media.workservice@clearcom.pl

MIGRACJE ZAROBKOWE POLAKÓW IX

© 2018 Work Service S.A., Wszystkie prawa zastrzeżone.

Cytowanie danych za: Raport Work Service – „Migracje Zarobkowe Polaków IX”